

"HAZADNAK RENDŐLETLENUL LEGY HIVE, ÓH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG, EGÉSZ MAGYARORSZÁG MENNYSORSZÁGI"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

FEJÉR MEGYE

A székesfehérvári város háza padlásán évtizedek óta fekszik nagymennyiségű levéltári anyag, amelyet a levéltárból kiszorítottak az újabb akták. A feldolgozott iratok között van Rákóczi Ferenc 1711-iki békeszerződésének másolata, amelyet a bécsi kormány küldött annak idején tudomásvétel végett a székesfehérvári "magisztrátus"-nak. Az értékes okiratok között megtalálják többek között a székesfehérvári csizmadiak, fazekasok, szabók céhének levelezését is. A történelmi okmányokat a kibővített megyei levéltárba helyezték el.

MAROS-TORDA MEGYE

A marosvásárhelyi rumán ügyészség Polgár Károly erdőszerényi kántortartó és 36 fiatal falubeli legény ellen vádiratot adott ki, mert Szilveszter éjszakáján a templomban állítólag elnékeltek a magyar himnusz. Egy oláh csendőr február végén tette csak meg feljelentését, azt állítván, hogy neki az esetet "besugták." Az ügyészség ennek ellenére nyomban megindította az eljárást.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE

Pest-Szenterzsebét város néhai Csizmarovics Máriaának, a negyvennyolcas szabadságharc egyetlen női huszárhadnagyának a városi temetőben levő sírját emlékművel jelöli meg. A síremléket március 15.-én avatják és minden évben a női huszárhadnagy sírjánál ünneplik meg a negyvennyolcas szabadságharc emlékét.

SZABOLCS MEGYE

Sebők András ramocsaházi lakos a közeli erdőbe ment fáért. Szekerét alaposan megrakta, mire annak tengelye utközben eltört. Amint a gazda lehajolt a szeker alá, úgy belevágta a fejét, hogy a karó a halántékát valóságosan felnyársalta. A szerencsétlenül járt embert sokáig várták hozzátartozói és éjjel indultak keresésére; megdöbbenésükre karón függve, holtan akadtak rá.

SZEBEN MEGYE

Példátlan vérgengszével állottak bosszút Nicolae Palaghin oláh legényen, aki legutóbb megzavarta a Szelice község fiatalainak mulatságát. A szerencsétlenül oláht 50 késszurással súlyosan megsebesítették, majd pedig tüzes vassal addig sütötték, míg kiszenvedett. A csendőrség az elvetemült gyilkosokat letartóztatta.

SZEPES MEGYE

A cseh uralom által a Felvidék lakosságára zúdított nyomorúság következtében az utóbbi időben nagyon elharapóztak az iglói állományon a szentolvasások. Végül is a szén őrzetere fegyveres őröket állítottak. Midőn az egyik fegyveres őr meglepte a szentolvasókat, azok futásnak eredtek, az egyik azonban ellenségült. Az őt a szentolvasóra lött és a golyó azonnal végzett vele.

KANADAI DOLLÁRJAÉRT a legtöbb Arany Pengőt, Leit, Dinárt, Cseh Koronát. Zloty az alanti irónál kapja. PÉNZÉT pontosan, gyorsan és biztosan utaljuk át a világ bármelyik országába. Minden pénzküldőnk egy, a címzett által jászkezővel aláírt nyugtát kap. — Ha családját vagy menyasszonyát óhajtja kihozni, mi készséggel állunk rendelkezésére a szükséges bevándorlási engedély beszerzésében, sőt a hajójegyet kedvező részletfizetésre is adjuk.

Közjegyzői okiratok Óhazai bélyegek Mindennemű felvilágosítások.

ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, QUE.

SZOLNOK-DOBOKA MEGYE
Kékesvásárhelyen leégett a helybeli gőzmalom: Bár a tűzoltóság megmentette az épületet a teljes pusztulástól, a berendezésben okozott tűzkár több száz ezer leura rug.

UNG MEGYE
A csehek nem sokat törődnek Ruzsinszki népének szenvedésével, mely szörnyű helyzetbe került. Ungvár táviratlag tiltakozott Pfrágában a ruszinszki nagy élelmiszer drágaság ellen. Munkács, Beregszász, Nagyszőlös és Huszt városok tanácsa Ungvárral együttes fellépésre készül. Ruszinszkiban valóságos éhínség fenyeget és a lakosság ki van szolgáltatva az uszorsákoknak, elsősorban a cseh államnak. Az ungvári kisparosok és kiskereskedők, akik a magas áradat nem tudják megfizetni, tiltakozó gyűlést, utána tüntető felvonulást rendeztek.

VAS MEGYE
Sárváron ásatásokat végeztek az ősi ári templom körül fekvő temetőre, hogy felkutassák Tinódi Lantos Sebestyén sírhelyét. Az ásatások teljes sikerrel végeztek: a költő hamvain kívül még sok értékes leletet találtak. A szombathelyi Faludi Ferenc Irodalmi Társaság a tavasszal emlékművel jelöli meg a költő sírját, melyet országos ünnep keretében lepleznek le.

30 milliós csere-üzlet a — Szovjettel

A magyar gazdasági élet már bekatona lovakat vásároltak, majd magyar gyártmányú mezőgazdasági gépeket és elektrotechnikai cikkeket szereztek be. Magyarország kivitele számára a nagy orosz piac, látszólag szinte korlátlan kiviteli lehetőségeket nyújt. A magyar kivitel terjedelme attól függ, hogy mennyi orosz árut képes a magyar piac ellenértékében befogadni, mert az oroszok természetesen a viszonyosság elve alapján dolgoznak.

Azbeszten kívül újabb orosz fa-behozatalról tárgyalnak. Szakértők számítása szerint az orosz behozatal hamarosan 20 millió pengőre is rugthat. Az oroszok körülbelül 10 millió pengő értékű többletkivitel hajlandók a magyar áruk számára engedélyezni. A magyar termelői ipari munkások számára egyaránt előnyösnek tűnik fel ez a megállapodás, mert a megcsontított országban elő nem állítható nyersanyagért cserébe egy harmad értékkel több készárut vesz át Oroszországtól.

Paizs Ödön
EGYSÉGES, ERŐS SAJTÓ KELL A MAGYARNAK — TÁMOGASSA ÉS TERJESSZE A KANADAI MAGYAR UJSÁGOT!

"Grain Board"-ot létesít az Óhaza

A sors szeszélye úgy kavarta ismét az eseményeket, hogy a kanadai gazda álmát nem Otta-wa, hanem — Budapest váltotta valóra! Ami ugyanis itt nem sikerült, az állami természetű szövet, a háborus időkbeli emlékezetes "Grain Board" újraélesztése, az az Óházában "gabonamonopoly" néven öltött testet. A gabona árának emelését akarják ezáltal elérni, lehetőleg a nélkül, hogy emiatt a fogyasztók ne károsodjanak, vagyis a liszt- és kenyér-árak ne emelkedjenek.

Az elgondolás értelmében a liszt ára a rendezés megtörténte után az 1933. márciusi lisztárjegyzéknek felel meg. Eszerint a tervezetben 18 pengős buzaár szerepel. A monopoliusra támaszkodó gazdálkodásban a központi szervek ugyszólván néhány hét alatt az egész terménymennyiséget megvásárolnák. Vigyázzanak azonban arra, hogy az összevásárlás ne verje túlságosan a gabona árat, hogy a gazdák ne egyszerre ajánlják fel a termésüket. A terv fokozatosan emelkedő buzaárát állapít meg. A buza ára júliusban 18 pengő lenne, ami havonkénti arányos emelkedéssel a következő termésig mindössze 20 pengőre emelkednék.

A természet a Magyar Gabona-értékesítő Intézetet: a gazdák, az állam és a malomipar valamint kereskedelmi szervezetek közös érdekeltsége vennie át. A malomok az eddigi forgatókéjükkel szerepelnek az új szerv létesítésében. A kereskedők, mint bizományosok kapcsolódnának be az értékesítésbe és nagyobb öszszegget tennének le, amelyet a terv pénzelésére használnának fel.

Az új intézet átvénné a terményt, a belföldi szükségletet biztosítaná és a malomokhoz továbbítaná. Ugyancsak a Gabonaértékesítő nyújtana hiteleket a gazdáknak is, hogy kivárhassák termésük legjobb árát. A kenyérszükséglet kielégítése után fennmaradó gabonafelesleget az állam és az export-érde-

több könyvre, mint azt eddig is számosan tették. A szelvényeken feltüntetett több címre azért van szükség, hogy ha az első nevezett könyv netalán nem állna rendelkezésre, úgy mást küldhessünk helyette. Miután ha tenként kétszer küldünk ki könyveket előfordul, hogy egyesek csak egy hét múlva kapják meg a küldeményt, viszont ha egy hétnél tovább kell várakozniuk az annak a jele, hogy a kívánt könyvek vidéken vannak és ilyen esetben azok visszaküldését kell megvárni.

Végül a visszaküldendő könyvek csomagoló papírárt sem szabad körülmények között sem szabad leragasztani, mert ilyen esetben — mint az már a múltban többször előfordult — a csomag le-veleink számát és háromszoros büntetést kellett a postán ráfízetni.

KÖNYV-KÖLCSÖNZÖK — FIGYELEM!

Az alább felsoroltakat különös figyelmébe ajánljuk azon előfizetőinknek, akik az ingyenes kölcsönkönyvtárunkat eddig is igénybe vették és ezután is igénybe óhajtják venni. Könyvet csak abban az esetben küldünk ki: ha a szelvényt pontosan kitöltve (Box szám vagy ucca és házsám) küldik be, ha az előző küldemény postaköltségét beküldik, ha előfizetésük leg-veleink negyedére rendezve van. Tovább ne számítsanak egy-szerre három vagy még ennél is

Kelet Nyugat
Kanadai Magyar Ujság
375 Hargrave St. Winnipeg, Man.

Miután előfizetésem
rendezve van s így a "Mi Lapunk"-ban közzétett bejelentés értelmében jogosult vagyok az alább felsorolt könyvekből egyet két heti olvasásra kikölcsönözni, elsősorban a című kötetet kérésem, ha az már nem állna rendelkezésre, úgy a című kötetet postafordultával való megküldését kérem. Alulírott kötelezem magam, hogy kapott könyvre vigyázok és azt az átvételől számított két héten belül visszajuttatom a "Kanadai Magyar Ujság"-hoz a kiküldési postaköltséggel együtt. Amennyiben nem tudtam volna két hét alatt kiolvasni a könyvet, úgy egy heti haladékról néhány sorban értesítem a "Mi Lapunk"-at. Elismerem a kölcsönkönyvtár jogát, hogy ellenkező esetben és a három hét elteltével mindenképpen beszerezheti a könyvet előfizetésem terhére, amennyiben azt nem szolgáltatam volna vissza.

1934 hó napján.
..... (aláírás)
..... (város) (tartomány)

BOX, vagy CAMP No
Ucca és házsám

FORRADALOM EGY MAS VILAGON

— Fog énekelni nekem?
— Énekelni nem fog neked, de helyette tollai mély kék színekben fognak ragyogni, kivéve bóbítokoronáját és farkollait, melyeket ezüstből hord. A tojásd őrizd meg a rázástól és tedd meleg helyre, gyapot közé. Mire a gyöngyök harmadszor fog rikantani, kikél a második virágmadár is és azt is felnevelheted.

Hyawatha hálásan nézett Tycho-ra.
— Ha kikél a második virágmadár is, én azt is felnevelem és a Sáppadt férfinék adom. Elfogadod?
— Amit Hyawatha nyújt, azt mind hálásan fogadom.
— Kár, hogy nem jövök ujholdra esik a virágmadár kikélese.
— Miért?
— Mert akkor lesz a lakodalom.
— Azon könnyen lehet segíteni — szólty Tycho. Zsebéből egy lapos üvegcsét vont elő, melyet vastag fekete bőr borított. Annak szájáról lecsavarta a dugót s a madártojást egyszerűen becsuszattatta az üvegbe.
— Elteszem részre a tojást, hogy időközben össze ne szúródjék. Szólj majd, ha kívánod, hogy a madártojék napvilágot lásson.
— De hisz addig kétszer hétszer fog a nap felkelni! Nem romlik el a tojás az üvegben?
— Attól ne tarts! Akár ezüstlakodalmadig is megőrizheted abban, úgy hogy délcég barcos lesz a ma született csecsemőből, mikor a virágmadár kopog a tojás háján.
— Te ezt a ti varázslóitoktól tanultad?
— Igen, de nálunk ezt minden gyermek tudja, mihelyt képes arra, hogy futás közben erezse fel a sárkányt.
— Mi van abban az üvegben, melynek széle havazik?
— Folyékony oxigén, ha épen tudni akarod. Olyan erősen összenyomott és lehűtött levegő, hogy a nagy nyomás alatt csepp folyóssá válik, mint a víz.
A leány kíváncsián nyúlt az üveg után, de Tycho elvonta azt előle, míg ismét reá nem csavarta a dugót. Aztán Hyawatha kezébe adta. A leány kíváncsián forgatta a dugót.
— Vigyázz! — intette Tycho, de már nem tudta megakadályozni, hogy abból egy csöpp a kezére ne freccsenjen, mire a leány fájdalmasan felsikoltott.

DRUMAR JANOS

— Összeégette ujjamat a tüzes víz! Hólyag támadt rajta. Fáj! Borzasztóan fáj!
— Intettelek, hogy óvakodj azt kinyitni. Nem égette meg a kezedet a folyadék, hanem megfagyasztotta.
— Sless haza — javasolá a kuruzsoló — és főzd meg a renhaman gyökerét. Ezzel borogasd kezedet minden reggel és minden napnyugtakor. Hints reá megörölt fehér borsót és tartsd meggyújtott forgácsok füstje föl. Mire a nap kétszer lenyugszik, kezed meggyógyul.
— Sless haza és csavard kezre a pagamea nedvén. Az rögtön csillapítani fogja fájdalmait s egy óra múltán teljesen meg is szünteti, — tanácsolá Tycho.
— Úgy tesztek, ahogy te mondd. De vigyáznai fogsz a virágmadár tojására?
— Mint a szemem fényére.
A leány könnyed léptekkel iramodott futásnak, de csakhamar visszafordult és égető fájdalmat dacára is mosolyogva szólty Tychohoz.
— Mi lesz a virágmadár neve?
A kérdezt képezelet előtt feltáruktak Algiriának napfényben izzó oázisai; kibontakoztak ama misztikus tájak, melyeket a komor legendákban gazdag Skócia rejt hallgatag ölében, kitáruktak a messzefutó hőmézők, amjők az örök jég birodalmát alkotják, a csend és megfagyott nyugalom hónap, ahol minden kristály él, lélekzik és szeret, ahol szakadatlanul pattognak, repesztődnek és válnak párává az öröknek látszó hócsilagocskák, melyek halk, sejtészerű zengést szülnék s a felszabadult feszültségek mint elektrikus áram tér vissza a szikrázó éterbe, hol öszszesűrűsödven, káprázatos függöny gyanánt ragyog alá egykori fehér börtönre.

Oh; hány éjjelen át didergett a lebilincselő, megvezetgetően varázslatos jelenetek gyönyörködésében, melyek oly szépek, hogy maga Hyperion is mind szűkebb körben halad át a horizonton, hogy megleshesse az Eg és Föld szerelmének eme büvös, hangtalan összeölkezését, végül pedig le sem nyugszik, hanem amint alábukott a Nyugaton, a láthatár peremén siklik át napkeletre, duzzadt, fénytelen, sáppadt arcát az óceán felé emelve, mint a tengertapcsó Orion.

Hány éjjelen részegedett meg egy imádott név olvasásában, mely tulvilági fényvel volt ráírva, az egyenlítő izzásába. Ez — 111 —

Jelíges levelet kiadó továbbit
Árban Eredményben
KICSI NAGY
a
APRÓHIRDETÉSE
Egy számban való közlés ára 60 c., három számban \$1.25 Szigoruan előre fizetendő

GABONA - TÖZSDE

BUZA — 1 centtel esett	No 1 66 cent; No 2 63 c; No 3 62 c.
No 4 59 c. No 5 56 cent	
ZAB — változatlan	No 1 CW 33 cent; No 2 CW 31c
ARPA — 1 centtel esett	No 3 CW 29 cent No 4 CW 27 cent
LEN — 4 centtel esett	No 1 CW 15.50 No 2 CW 14.46
ROZS — változatlan	No 1 CW 46 cent No 3 CW 42 c.

PÉNZ-PIAC
(A Canadian Press márc. 9-i jelentése)
Amerikai dollár vételnél \$1.00%
Angol font 45.08
Magyar Pengő 29.71 cent
Cseh korona 4.13 cent
Jugo dinár 2.30 cent
Rumán leu 1.05 cent
Budapesti jegyzés 1934 febr 21-én
Kanadai dollár 3.33-3.53
Amerikai dollár P 3.41-3.51

ÁLLAT - VASAR
SZOPÓS BORJU 50 centtel esett
Jé 5.00 — 6.00
Középes 2.00 — 4.50
TING 75 centtel esett
Jé 3.75 — 4.50
Középes 3.00 — 3.80
OKOR — változatlan
Jé 4.50 — 5.50
Középes 3.50 — 4.25
Siliány 2.50 — 3.00
BIKA — 25 centtel esett
Jé 2.00 — 2.50
Siliány 1.25 — 1.75
SERTES 40 centtel esett
Válogatott 8.00
Nehéz 6.10
Könnyű 6.50-8.10
No. 1. koca 7.00
No. 2. koca 6.00
BÁRÁNY 75 centtel emelkedett
Jé 6.75 — 7.25
Siliány 5.00 — 6.00
BIRKA 25 centtel emelkedett
Jé 1.50 — 1.50
Siliány 1.00 — 1.25